

INFORMAȚII PERSONALE

VICTOR SPINEI

📍 Iași, B-dul Independenței, nr. 15, bl. B, tr. I, ap.17.

☎ 004-0232 241 491

✉ vspin@uaic.ro

Data nașterii 26 octombrie 1943 | Naționalitatea Română

EXPERIENȚA PROFESIONALĂ

6.06.2001	Membru corespondent al Academiei Române
5.06.2015	Membru titular al Academiei Române
2019 – prezent	Președintele Secției de științe istorice și arheologia Academiei Române Academia Română
2017 – prezent	Coordonator al Programului Centenar al Academiei Române Academia Română
2017 – prezent	Membru în Consiliul de conducere al Institutului Cultural Român Institutul Cultural Român
2017 – prezent	Membru în Consiliul director al Programului Centenar al Primăriei Municipiului Iași Institutul Cultural Român
2015 – prezent	Vicepreședinte al Academiei Române Academia Română
2015 – prezent	Conducător de doctorat Institutul de Arheologie din Iași
2014 – prezent	Director onorific Institutul de Arheologie, Filiala Iași a Academiei Române
2012 – prezent	Profesor asociat Facultatea de Istorie, Universitatea „Al. I. Cuza” Iași
2012 – prezent	Membru în Consiliul Studiilor Universitare de Doctorat Universitatea „Al. I. Cuza” Iași
2012-2016	Membru al Comisiei de Istorie și Studii Culturale al Consiliului Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare (CNATDCU) Ministerul Educației și Cercetării
2004 - prezent	Președinte al Comisiei mixte Româno-Ucrainene de Istorie, Arheologie, Etnografie și Folclor a Academiei Române Academia Română
2003-2011	Director Institutul de Arheologie, Filiala Iași a Academiei Române
1999-2012	Profesor titular la Catedra de Istorie Veche și Arheologie Facultatea de Istorie, Universitatea „Al. I. Cuza” Iași
1995-1999	Profesor titular la Catedra de Istorie Universală Facultatea de Istorie, Universitatea „Al. I. Cuza” Iași

1992-1995	Conferențiar titular la Catedra de Istoria Românilor Facultatea de Istorie, Universitatea „Al. I. Cuza” Iași
1990-2015	Conducător de doctorat Universității „Al. I. Cuza” Iași
1990-1992	Cadru didactic asociat Facultatea de Istorie, Universității „Al. I. Cuza” Iași
1990-2004	Șef al Sectorului de Arheologie Medievală Institutul de Arheologie, Filiala Iași a Academiei Române
1990-2012	Cercetător științific (grad III, II, I) Institutul de Arheologie, Filiala Iași a Academiei Române
1966-1990	Cercetător științific Institutul de Istorie și Arheologie „A. D. Xenopol”, Filiala Iași a Academiei Române

EDUCAȚIE ȘI FORMARE

Începând cu 1970

Burse și stagii de documentare în:

- Germania (Saarbrücken, München, Frankfurt am Main, Kiel, Berlin, Münster, Konstanz, Freiburg i. Br., Tübingen, Stuttgart, Hamburg, Schleswig, Mainz, Bonn, Dresda)
- S.U.A. (Washington / DC, Los Angeles, Cambridge / Mass., Boston, New York)
- U.R.S.S. / Rusia (Moscova, Leningrad / Sankt-Petersburg, Kazan)
- Bulgaria (Sofia, Varna, Târnovo, Stara Zagora, Shumen)
- Danemarca (Copenhaga), Spania (Madrid, Barcelona)
- Polonia (Varșovia, Cracovia, Gdansk)
- Turcia (Istanbul)
- Grecia (Athena)
- Ungaria (Budapesta, Debrecen)
- Italia (Roma, Spoleto, Bari, Veneția, Torino)
- Austria (Viena),
- Marea Britanie (Londra, Cambridge, Oxford, Edinburgh, York, Salisbury)
- Suedia (Stockholm, Uppsala, Lund, Göteborg, Visby)
- Ucraina (Kiev, Odessa, Cernăuți)
- Israel (Tel Aviv, Ierusalim, Haifa),
- Franța (Paris, Lyon, Avignon)
- Republica Moldova (Chișinău, Orheiul Vechi),
- China (Beijing / Pekin, Shanghai)
- Lituania (Vilnius, Klaipeda)
- Belgia (Bruxelles)
- Armenia (Erevan)
- Turkmenistan (Ashgabat, Koneurgench) etc.

1977

Doctor în istorie. Teză de doctorat cu titlul *Moldova în secolele XI-XIV*, susținută la Institutul de Istorie „N. Iorga”, București, sub coordonarea prof. dr. Ștefan Ștefănescu (inițial pregătită sub îndrumarea prof. dr. Ion Nestor la Universitatea din București)

1973-1974

Specializare la Institut für Vor- und Frühgeschichte, Universität des Saarlandes, Saarbrücken

1961-1966

Facultatea de Istorie-Filosofie a Universității „Al. I. Cuza” Iași

11957-1961

Liceul „C. Negruzzi” din Iași

1950-1957

Școala elementară „M. Kogălniceanu” din Iași

Limba(i) maternă(e) Română

Alte limbi străine cunoscute

	INTELEGERE		VORBIRE		SCRIERE
	Ascultare	Citire	Participare la conversație	Discurs oral	
Germană	C2	C2	C2	C2	C2
Engleză	C2	C2	C2	C2	C2
Franceză	C2	C2	C2	C2	C2
Rusă	C2	C2	C2	C2	C2

Niveluri: A1/A2: Utilizator elementar - B1/B2: Utilizator independent - C1/C2: Utilizator experimentat
[Cadrul european comun de referință pentru limbi străine](#)

INFORMAȚII SUPLIMENTARE

Domenii de cercetare

- Evul mediu timpuriu în regiunile est-carpătice
- Populația românească la nordul și sudul Dunării de Jos în perioada medievală
- Migrațiile triburilor nomade în estul și sud-estul Europei la începutul mileniului al II-lea
- Raporturile politice, economice, culturale și profesionale ale românilor cu Imperiul bizantin, cnezatele rusești, Regatul ungar și cu confederațiile tribale turcice și mongole
- Producerea și circulația obiectelor de cult în estul și sud-estul Europei
- Istoriografie românească și universală

Săpături arheologice

Băiceni – „Dâmbul lui Pletosu”, Piatra Neamț-Dărmănești, Bârlălești, Oltenești, Pâhnești, Grivița, Banca, Bold, Izvoare, Iași, Hlincea, Bârlad, Trifești, Hudum, Doina, Siret (*responsabil de șantier*)
 Cucuteni, Băiceni-„Siliște”, Cătămărești, Șuletea, Iacobeni Vechi, Dăbâca, Păciul lui Soare, Baia, Lunca, Fundu Herței, Dodești, Epurenii, Iași, Orheiul Vechi (*membru în colectivul de șantier*)

Activități editoriale

1. Fondator / coordonator / coeditor al seriilor *Honoraria* (2005-), *Florilegium magistrorum historiae archaeologiaeque Antiquitatis et Medii Aevi* (2007-) și *Scripta archaeologica et historica Dacoromaniae* (2009-), *Civilizația românească* (2018-)
Bibliotheca Archaeologica Moldaviae (2005-), *Bibliotheca Archaeologica Iassiensis* (2006-2009), *Basarabica* (2016-), *Documenta Basarabiae* (2017-) *Documente privind istoria românilor. Colecția Eudoxiu Hurmuzaki, Seria a 3-a* (2018-)
 Referent la Editura *Doxologia* a Mitropoliei Moldovei și Bucovinei.
 Membru în Consiliul editorial al Editurii Universității „A. I. Cuza” Iași.

2. Membru în comitetele / colegiile / consiliile de redacție / editoriale / științifice ale revistelor

România

Arheologia Moldovei (Iași, București), *Dacia* (București), *Historia Urbana* (Sibiu), *Studii și Cercetări de Istorie Veche și Arheologie* (București), *Arheologia medievală* (Reșița, Brăila, Cluj-Napoca), *Studia Antiqua et Archaeologica* (Iași), *Acta Musicae Byzantinae* (Iași), *Cercetări Istorice* (Iași), *Crișana Antiqua et Medievalia* (Oradea), *Studia Asiatica* (București), *Studia Historica / Analele Universității “Dunărea de Jos” Galați* (Galați), *Mélanges d’Histoire Générale* (Cluj-Napoca), *Consemnări culturale* (Iași), *Memoria Antiquitatis* (Piatra Neamț), *Banatica* (Reșița), *Danubius* (Galați), *Archiva Moldaviae* (Iași), *Medieval and Early Modern Studies for Central and Eastern Europe* (Iași), *Annales d’Université „Valahia” Târgoviște*, *Section d’Archéologie et d’Histoire* (Târgoviște), *Analele științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași (SN)*, *Istorie* (Iași), *Ephemeris Dacoromana* (Roma), *Analele Universității Creștine „Dimitrie Cantemir”*, *Istorie*, SN (București), *Zargidava* (Bacău), *Buletinul Comisiei Monumentelor Istorice* (București), *Studia et Documenta Turcologica* (Cluj-Napoca), *Materiale și cercetări arheologice* (București), *Analele științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași (SN)*,

Teologie ortodoxă (Iași), *Academica* (București), *Revue Roumaine d'Histoire* (București), *Revista Bibliotecii Academiei Române* (București), *Journal of Montanology / Revista de Montanologie* (Vatra-Dornei), *Arhivele Olteniei* (Craiova). Președinte de onoare al Colegiului de redacție al periodicului *Istros* (Brăila), redactor responsabil la *Arheologia Moldovei* (2004-2011).

Republica Moldova

History & Politics (Chișinău), *Revista Arheologică* (Chișinău), *Akademios* (Chișinău), *Limba română* (Chișinău).

Alte țări

Res Historica, *Czasopismo Instytutu Historii UMCS* (Lublin), *Acta Euroasiatica* (Wrocław), *Золотоордынская цивилизация / Golden Horde Civilization* (Kazan), *Золотоордынское обозрение / Golden Horde Review* (Kazan).

Publicații

Volume

- *The Editing of Historical Sources. The Hurmuzaki Collection of Documents / Editarea izvoarelor istorice. Colecția de documente Hurmuzaki*, Editura Academiei Române – Editura Istros, București-Brăila, 2018, 365 p. Varianta în limba română a fost inclusă, cu succinte modificări – cu titlul *Colecția de documente Hurmuzaki: antecedente, geneză, concretizări* – drept prefață la vol *Documente privind istoria românilor. Colecția Eudoxiu Hurmuzaki*, Seria a 3-a, I (Coordonatori V. Spinei, I. Căndea), Edit. Academiei Române – Edit. Istros, București-Brăila, 2018, p. XXI-CXVIII
 - *Proiecții istoriografice / Historiographical Projections*, ed. îngrijită de C. Hriban, Editura Karl A. Romstorfer, Suceava, 2014, 673 p.
 - *Mongolii și românii în sinteza de istorie ecleziastică a lui Tholomeus din Lucca / Les Mongols et les Roumains dans la synthèse d'histoire ecclésiastique de Tholomeus de Lucca (Scripta archaeologica et historica Dacoromaniae, III, Redigit V. Spinei)*, Editura Universității „Al. I. Cuza”, Iași, 2012, 290 p.
 - *Les Princes Martyrs Boris et Gleb. Iconographie et Canonisation (BAR International Series 2319)*, Oxford, 2011, 182 p.
 - *Principii martiri Boris și Gleb. Iconografie și canonizare (Bibliotheca Archaeologica Moldaviae, XVII, Ediderunt V. Spinei et V. Mihailescu-Bîrliba)*, Editura Istros, Brăila, 2011, 213 p.
 - *The Romanians and the Turkic Nomads North of the Danube Delta from the Tenth to the Mid-Thirteenth Century*, Editura Brill, Leiden – Boston, 2009, XVII + 545 p.
 - *The Great Migrations in the East and South East of Europe from the the Ninth to the Thirteenth Century, II, Cumans and Mongols*, Second English Edition, Adolf M. Hakkert Publisher, Amsterdam, 2006, 521 p.
 - *The Great Migrations in the East and South East of Europe from the the Ninth to the Thirteenth Century, I, Hungarians, Pechenegs and Uzes*, Second English Edition, Adolf M. Hakkert Publisher, Amsterdam, 2006, 314 p.
 - *Universa Valachica. Românii în contextul politic internațional de la începutul mileniului al II-lea*, Editura Cartdidact, Chișinău, 2006, 780 p.
 - *The Great Migrations in the East and South East of Europe from the Ninth to the Thirteenth Century*, Romanian Cultural Institute – Istros Publishing House, Cluj-Napoca, 2003, 546 p.
 - *Marile migrații din estul și sud-estul Europei în secolele IX-XIII*, Editura Institutului European, Iași, 1999, 513 p.
 - *Ultimele valuri migratoare de la nordul Mării Negre și al Dunării de Jos (Bibliotheca Archaeologica lassiensis, X)*, Editura Helios, Iași, 1996, 327 p.
 - *Reprezentanți de seamă ai istoriografiei și filologiei românești și universale*, Editura Istros, Brăila, 1996, 414 p.
 - *Moldova în secolele XI-XIV*, ed. a 2-a, revizuită și adăugită, Editura Universitas, Chișinău, 1994, 495 p.
 - *Moldavia in the 11th-14th Centuries*, Editura Academiei Române, București, 1986, 277 p.
 - *Realități etnice și politice în Moldova Meridională în secolele X-XIII. Români și turanici*, Editura Junimea, Iași, 1985, 238 p.
 - *Moldova în secolele XI-XIV*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1982, 383 p. + 58 fig.
- Lista completă a lucrărilor publicate sau coordonate poate fi consultată [aici](#).

Participări la reuniuni științifice internaționale

München, București, Stuttgart, Suceava, Spoleto, Mangalia, Moscova, Bratislava, Washington, Kiev, Chișinău, New York, Iași, Konotop, Cernăuți, Odessa, Roma, Buzău, Viena, Oxford, Freiburg im Breisgau etc.

Cicluri de prelegeri în cadrul programului Erasmus și a altor programe la următoarele universități:

- Freie Universität Berlin (Institut für Prähistorische Archäologie)
- Johannes Gutenberg Universität Mainz (Historisches Seminar)
- Universität Konstanz (Fachbereich: Geschichte und Soziologie)
- Albert-Ludwigs Universität Freiburg im Breisgau (Institut für Archäologische Wissenschaften / Fachbereich Frühgeschichtliche Archäologie und Archäologie des Mittelalters)

Prelegeri la Universitatea de Stat a Moldovei din Chișinău, în cooperare cu Institutul Cultural Român „Mihai Eminescu” din Chișinău (2012)

Granturi

Director sau membru al colegiului coordonator

- Proiect complex CDI - ID:PN-III-P1-1.2-PCCDI-2017-0116 – *Migrație și identitate în spațiul cultural românesc. Abordare multidisciplinară*, Contract de finanțare nr. 48PCCDI/1918
- Proiectul *Minerva – Cooperare pentru cariera de elită în cercetarea doctorală și postdoctorală*, Contract POSDRU 159/1.5/S/137832, 2014-2015 (expert științific pe termen scurt)
- Proiectul ID 61104, *Științele socio-umaniste în contextul evoluției globalizate - dezvoltarea și implementarea programului de studii și cercetare postdoctorală*, cofinanțat de Uniunea Europeană, Guvernul României și Fondul Social European, 2010-2013
- Academia Română, 2007-2008: *Geneza și evoluția vieții urbane la est de Carpați în veacurile XIII-XV*
- CNCSIS (Program PNII-PC, cod PC 81041) – Ministerul Educației și Cercetării, 2007-2010: *Sistem expert arheometric pentru combaterea inteligentă a traficului de valori ale patrimoniului cultural-istoric – Arheopolice*
- Autoritatea Națională pentru Cercetarea Științifică (PNII-PC, cod 133 CPI), 2007-2008: *Metode moderne de cercetare interdisciplinară în domeniul arheologiei și protejarea patrimoniului arheologic și cultural*
- CNCSIS, cod 36 – Ministerul Învățământului și Cercetării, 2006-2007: *Platforma de formare și cercetare interdisciplinară în domeniul arheologiei – Arheoinvest*.
- Academia Română, nr.11/2003-2005: *Realități etno-demografice în spațiul est-carpatic în secolele XI-XVI. Repertoriul descoperirilor arheologice și numismatice*
- Proiect de cercetare fundamentală PDF – CERES, 2004-2005: *Spațiul est-carpatic – zonă de convergență culturală din preistorie până în timpurile moderne* (director adjunct)
- CNCSIS, cod 746/2003: *Societatea românească din spațiul est-carpatic în secolele XI-XIII. Aspecte demografice și culturale*

Afilieri

În străinătate

- Membru de onoare la Deutsch-Rumänische Akademie Baden-Baden e. V. (din.2017)
- Membru în European Association of Archaeologists, Praga (din 2006)
- Membru corespondent la Deutsches Archäologisches Institut, Berlin (din 2005)

În Republica Moldova

- Membru de onoare al Academiei de Științe a Moldovei (2018)
- Referent oficial și Membru al Consiliului Științific Specializat din cadrul Universității de Stat din Moldova, Chișinău (din 2011)
- Membru de onoare al Centrului de Cercetări Arheologice din Republica Moldova (din 2006)

În România

- Membru de onoare al Societății Române de Studii Bizantine (din 2017)
- *Professor Emeritus* al Universității „Al. I. Cuza” din Iași (din 2012)
- Membru al Consiliului științific al Institutului de Filologie Română „A. Philippide” din Iași (2010-2014)
- Membru în Comitetul director al Institutului de Turcologie și Studii Central-Asiatice de pe lângă Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca (din 2010)
- Membru al Consiliului științific al Bibliotecii Județene „Gh.Asachi” din Iași (2008-2014)

- Membru în prezidiul Societății Culturale Româno-Germane din Iași (din 2005)
- Membru al Consiliului științific al Institutului de Istorie „A. D. Xenopol” din Iași (2008-2011)
- Membru al Consiliului științific al Institutului de Cercetări Eco-Muzeale din Tulcea (2006-2009)
- Membru al Consiliului științific al Muzeului Brăilei (din 2006)
- Șef al Departamentului de Arheologie Medievală al Centrului Interdisciplinar de Studii Arheologice din cadrul Universității „Al. I. Cuza”, Iași (1999-2012)
- Membru al Biroului executiv al Societății de Științe Istorice din România-Expert evaluator al Consiliului Național al Cercetării Științifice din Învățământul Superior, Ministerul Educației și Cercetării (2001-2010)
- Membru al Comitetului Național de Studii Sud-Est Europene al Academiei Române
- Vicepreședinte al Comisiei Județene de Arheologie, Iași
- Membru al Asociației Arheologilor Medieviști
- Membru al Comisiei Naționale de Arheologie din România
- Membru al Comisiei Naționale a Monumentelor, Ansamblurilor și Siturilor Istorice (1993-1996)
- Vicepreședinte al Comisiei de Istorie a Orașelor din România (1993-1997)
- Director pentru integrare culturală la Centrul de Studii Bizantine din Iași

Distincții

- **În străinătate**
 - Diploma de onoare acordată de Deutsch-Rumänische Akademie Baden-Baden e.V. (9.03.2017)
- **În Republica Moldova**
 - Diplomă de merit conferită de Institutul de Istorie din Chișinău (26.10.2018)
 - Medalia „Dimitrie Cantemir” a Academiei de Științe a Moldovei [cea mai înaltă distincție a comunității științifice din Republica Moldova] (27.03.2018)
 - Cetățean de onoare al comunei Lozova (27.04.2015)
 - Medalia „70 de ani de la crearea primelor instituții de cercetare și 55 de ani de la fondarea Academiei de Științe a Moldovei”, conferită de președintele Academiei de Științe a Moldovei (10.06.2016)
 - *Doctor Honoris Causa* al Universității de Stat din Moldova, Chișinău (4.05.2012)
- **În România**
 - Medalia de Aur Centenarul Unirii Bucovinei cu România 1918-2018, acordat de Primarul Municipiului Iași, Mihai Chirica (28.11.2018)
 - Cetățean de onoare al Municipiului Iași, titlu conferit prin Hotărârea Consiliului Local al Municipiului Iași, nr. 451 din 31.10.2018 (28.11.2018)
 - Diplomă omagială din partea Patriarhiei Bisericii Ortodoxe Române (25.11.2018)
 - Ordinul Centenar al Primăriei Municipiului Iași (5.10.2018)
 - Diploma de onoare a Institutului Național pentru Studiul Totalitarismului, București (13.12.2017)
 - Ordinul național „Steaua României” în grad de Cavaler, conferit de președintele României prin decretul nr. 1041 din 29.11.2017, „în semn de înaltă apreciere pentru prodigioasa carieră academică” (1.12.2017)
 - Medaglia Pontificia. Medaglia ufficiale annuale del V anno di Pontificato di sua santità Francesco, acordată de papa Francisc la Vatican (8.11.2017)
 - Diplomă de excelență pentru sprijinirea cercetărilor referitoare la monumentele istorice, conferită de Primăria Municipiului Iași (28.09.2017)
 - Diploma aniversară în semn de apreciere pentru excelența colaborare și pentru susținerea proiectelor din partea Bibliotecii Academiei Române, București (13.09.2017)
 - Diploma aniversară pentru excelența colaborare și pentru susținerea proiectelor Muzeului Național de Istorie a României (8.05.2017)
 - *Doctor Honoris Causa* al Universității „Dunăria de Jos” din Galați (17.03.2017)
 - Medalia „40 de ani de cercetări arheologice și istorice pentru restaurarea Mănăstirii Măxineni”, conferită de Muzeul Brăilei „Carol I” (23.08.2016)
 - Cetățean de onoare al comunei Dumbrăveni (18.06.2016)
 - Diploma „Laurea honoris causa pro Mihai Eminescu”, acordată de Liga Culturală Română (2016)
 - Medalia „N. Iorga – 75 de ani de posteritate”, conferită de Muzeul Brăilei „Carol I” (20.01.2016)
 - Diploma Editurii Universității „Al. I. Cuza” Iași (30.01.2015)

- Diploma „Pro fide, litteris et arte“, acordată de Arhiepiscopia Dunării de Jos din Galați (27.11.2014)
- Diplomă de excelență cu prilejul împlinirii a 100 de ani de la înființarea Muzeului „Vasile Pârvan“ Bârlad (10.04.2014)
- Diploma de excelență a Complexului Muzeal „Iulian Antonescu“, Bacău (2007)
- Membru de onoare al Cercului de Istorie „Gheorghe I. Brătianu“, Iași (2004)
- Diploma de recunoștință a Complexului Muzeal Județean Neamț (2004)
- Premiul „C. Giurescu“ al Fundației culturale *Magazin istoric* (2001)
- Premiul pentru carte de știință pentru volumul *Marile migrații din estul sud-estul Europei în secolele IX-XIV*, acordat de Asociația Editorilor din România la Târgul Internațional de Carte de la București (mai 2000)
- Marea diplomă de merit „Dimitrie Gusti“ a Consulatului General al României de la New York (1995)
- Membru de onoare al Societății culturale „Roman 600“ (1992)
- Premiul „N. Iorga“ al Academiei Române (1982)